

RESOLUCIÓ

Pluralitat lingüística

DRETS LINGÜÍSTICS I RELIGIOSOS
CIUTAT DIVERSA

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 3 de juny de 2025, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

El 23 d'octubre de 2024 va tenir lloc una reunió amb les famílies de la classe de les balenes d'una escola bressol municipal. L'educadora va anunciar al començament que la reunió es duria a terme en castellà i va parlar en aquesta llengua durant tota la reunió.

Després d'aquesta reunió, la promotora de la queixa es va dirigir a la direcció de l'escola per tal d'expressar el seu desacord amb aquesta decisió i per demanar que les reunions es facin en català. La directora va respondre que les reunions es continuarien fent en castellà.

Arran d'aquesta resposta, en data 8 de maig de 2025, la ciutadana va presentar un escrit a l'Ajuntament de Barcelona en què instava que les reunions de l'escola bressol es duguessin a terme en català i demanava que es respongués per escrit i amb antelació en quina llengua es duria a terme la reunió següent de l'escola amb les famílies prevista per al dia 19 de juny de 2025.

En la data de presentació de la queixa en aquesta Sindicatura la ciutadana no havia obtingut resposta a la seva petició. Posteriorment, en data 6 de juny de 2025, la ciutadana va rebre la resposta següent per part de l'IMEB:

En primer lloc, us indiquem que ens sap molt greu el malestar causat pels fets que descriu la Sra. i que s'hagi utilitzat el castellà durant una reunió de famílies, quan la llengua vehicular de les escoles bressol és el català.

A més, us informem que des del departament d'Educació Infantil de l'Institut Municipal d'Educació (IMEB) ens hem posat en contacte amb la direcció de l'escola, i ens comunica que, un cop iniciada la reunió algunes famílies van demanar que es realitzés en castellà i l'educadora va decidir comunicar els continguts com s'havia sol·licitat. Tal com vostè explica, la llengua vehicular i el llenguatge habitual de totes les escoles bressol és el català, però aquest fet es va produir amb voluntat de poder transmetre el missatge amb la comprensió més gran possible per a totes les famílies. Així i tot, però la forma i la resolució no van ser les correctes.

També, hem comunicat a l'escola que caldrien altres formes de procedir per no excloure la llengua catalana i que hi pugui haver una bona comunicació, sense exclusions, acompanyant a les persones que no poden entendre el català, sense que això repercuteixi en què les comunicacions generals siguin portades en català. Com informació complementària us indiquem que, des de Normalització Lingüística ens ofereixen l'oportunitat de fer formació per reforçar aquest aspecte, que aprofitarem.

Malgrat això, les persones que fan preguntes i es dirigeixen en castellà també segons la Llei de Política Lingüística: l'Article 2.2¹: Estableix que els ciutadans tenen el dret de ser atesos en la llengua oficial que triïn, sigui català o castellà. Per tant, es pot donar que en fer una pregunta en castellà es pugui atendre la resposta en castellà. La direcció de l'escola s'ha compromès a revisar amb l'equip educatiu els procediments i usos de la llengua a les reunions amb les famílies.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els principis de bona administració per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

¹ Cal precisar que aquest contingut es troba a l'article 4.1.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a l'[Institut Municipal d'Educació de Barcelona](#) per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 10 de juny de 2025 es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

[Resposta dels òrgans afectats](#)

El dia 14 de juliol de 2025 aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit, molt semblant al que va rebre la ciutadana promotora de la queixa, lamenta el malestar causat a la promotora de la queixa i confirma que la llengua vehicular de les escoles bressol és el català.

CONSIDERACIONS

1. Marc jurídic de l'ús del català en l'administració local

Les administracions públiques tenen un paper clau en la promoció i protecció del català com a llengua pròpia i històrica del territori. Aquest compromís no només respon a la realitat sociolingüística de Catalunya, sinó que també s'emmarca en instruments jurídics internacionals com la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries, ratificada per l'Estat espanyol el 2 de febrer de 2001. Aquesta carta reconeix el valor de les llengües minoritàries com a part essencial del patrimoni cultural europeu i en promou la preservació, el desenvolupament i l'ús en tots els àmbits de la vida pública.

La carta estableix que el dret a utilitzar una llengua regional o minoritària, com el català, és un dret humà, en línia amb el Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics de les Nacions Unides i el Conveni Europeu de Drets Humans. Així, les autoritats públiques estan cridades a garantir que aquestes llengües puguin ser utilitzades amb normalitat en l'educació, l'administració, la justícia, els mitjans de comunicació i la cultura, tot assegurant la igualtat lingüística i el respecte pel dret de la ciutadania a expressar-se en la seva llengua.

En l'àmbit autonòmic, l'Estatut d'Autonomia de Catalunya estableix que **el català és la llengua pròpia del país i que ha de ser la llengua d'ús normal de les administracions públiques i la llengua vehicular en l'ensenyament** (articles 6 i 35). Aquesta previsió es concreta en la Llei 1/1998, de política lingüística, que reforça el paper del català com a llengua de totes les institucions catalanes, incloses les administracions locals. Aquesta llei també garanteix que les comunicacions amb la ciutadania es facin habitualment en català, tot respectant el dret de rebre-les en castellà si així es demana (articles 2 i 9).

A escala municipal, el Reglament d'ús de la llengua catalana de l'Ajuntament de Barcelona reafirma aquest compromís, establint que **el català és la llengua oficial i d'ús normal de l'Ajuntament, tant en les relacions internes com en les comunicacions amb la ciutadania**. A més, el reglament preveu que el consistori ha de fomentar l'ús del català en tots els àmbits de la vida municipal, des de les activitats laborals fins a les esportives o associatives (articles 2 i 25).

Pel que fa a l'educació, l'article 35.1 de l'Estatut estableix que el català ha de ser la llengua vehicular i d'aprenentatge en tots els nivells del sistema educatiu. El Tribunal Constitucional ha interpretat aquesta disposició (sentència 31/2010, de 28 de juny de 2010) com a compatible amb la Constitució espanyola, sempre que es garanteixi el coneixement i l'ús del castellà. En aquest marc, la Llei 12/2009, d'educació de Catalunya (LEC) reforça el paper del català com a llengua vehicular i oficial de l'Administració educativa, i estableix que ha de ser emprada normalment en les relacions internes dels centres i en les activitats de projecció externa (articles 11, 16 i 18).

2. L'ús del català a les reunions de famílies de les escoles bressol

En relació amb la queixa presentada per una ciutadana, l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB) reconeix que el català és la llengua vehicular de les escoles bressol municipals i lamenta el malestar que hagi pogut causar l'ús exclusiu del castellà durant una reunió amb famílies.

Segons la informació facilitada per l'escola bressol, l'ús del castellà es va produir a petició d'algunes famílies, amb la voluntat de garantir la comprensió de tots els assistents. L'educadora, en aquest context, hauria decidit continuar la reunió en castellà.

Tanmateix, aquesta versió difereix de la que aporta la ciutadana promotora de la queixa, qui afirma que l'educadora va anunciar des del principi que la reunió es faria en castellà, sense que cap persona ho hagués sol·licitat prèviament.

Arran d'aquestes dues versions contradictòries, i atès que aquesta Sindicatura no pot determinar quina de les dues reflecteix amb exactitud el que va passar, **es vol posar en valor la resposta de l'IMEB, que reconeix que la gestió de la situació no va ser adequada i que cal millorar-la.**

L'IMEB ha informat que s'ha posat en contacte amb l'escola bressol per tal de garantir que, en el futur, es mantingui una comunicació clara i inclusiva amb les famílies. En aquest sentit, **es promourà l'acompanyament a les persones que no entenguin el català, però sense que això comporti que les comunicacions generals deixin de fer-se en llengua catalana.**

Aquest compromís s'alinea amb les polítiques municipals de promoció del català. En concret, l'Ajuntament de Barcelona va aprovar el febrer del 2023 un conjunt de 68 accions per fomentar-ne l'ús. En el cas que ens ocupa, destaca especialment l'acció número 25, que preveu dur a terme tallers per dotar el personal dels serveis educatius d'eines i sensibilització sobre el seu paper pedagògic en l'ús de les llengües.

En aquest sentit, **l'IMEB ha manifestat la voluntat de promoure les formacions que ofereix el Consorci per a la Normalització Lingüística, amb l'objectiu de reforçar aquest aspecte i garantir una gestió lingüística respectuosa, inclusiva i coherent amb el marc normatiu vigent.**

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona**

pot millorar pel que fa a l'ús de la llengua catalana en les comunicacions amb les famílies.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recordar a l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona** que ha de vetllar pels drets lingüístics de tot l'alumnat i de les famílies, i fomentar l'ús del català com a llengua minoritària.
- **Recomanar a l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona** i a la comissionada per l'Ús Social del Català perquè col·laborin per fomentar l'ús del català a les escoles bressol.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.